

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3235

Vragen van de leden **Wiegman-van Meppelen Scheppink, Voordewind** (beiden ChristenUnie) en **Van der Staaij** (SGP) aan de minister en staatssecretaris van Volksgezondheid Welzijn en Sport over *de relatietherapie* (ingezonden 14 juni 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 21 augustus 2012) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 3105

Vraag 1, 4 en 6

Heeft u kennisgenomen van het advies om hulp voor relatieproblematiek niet meer onder te verzekeren geneeskundige GGZ (het basispakket) te laten vallen, zoals blijkt uit het adviesrapport «Geneeskundige GGZ», welke is uitgebracht door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ)?¹

Bent u van plan dit advies van het CVZ over te nemen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Bent u het er mee eens dat reductie van bewezen effectieve partnerrelatiebehandeling zal leiden tot toename van het aantal scheidingen, gegeven dat deze behandelingen bij 70% van de echtparen een duidelijk positief effect heeft?²

Antwoord 1, 4 en 6

Wij zijn bekend met het recente advies van het CVZ over afbakening van het pakket voor de curatieve GGZ. Hierin stelt het CVZ onder andere dat de hulp voor werk- en relatieproblematiek niet valt onder het basispakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Dit is in lijn met zijn eerdere adviezen. Wij volgen het oordeel van het CVZ, omdat hiermee wordt bijgedragen aan de houdbaarheid van het pakket voor geneeskundige GGZ, zoals in de reactie op het advies van 15 juni 2012 is aangegeven (Z 3119679).

Relatietherapie kan bijdragen aan het voorkomen van een (echt)scheiding. Relaties en relatievorming maken naar het oordeel van het kabinet deel uit van het privédoel van individuele burgers. Men moet terug kunnen vallen

¹ Adviesrapport geneeskundige GGZ- deel 1, uitgegeven door college van Zorgverzekeringen. <http://www.cvz.nl/binaries/content/documents/cvzinternet/nl/documenten/rapporten/2012/rpt-1204-geneeskundige-ggz-1e-deel.pdf>

² Lebow, J.L.; Chambers, A.L. et al. (2012) Research on the treatment of couple distress, *Journal of Marital and family therapy*, (38) p 145–168.

op (vergoeding van) geestelijke gezondheidszorg, als er sprake mocht zijn van een psychische stoornis die onder het verzekerd pakket valt.

Vraag 2, 8 en 10

Bent u het er mee eens dat scheiden in veel gevallen leidt tot toename van (problematische) schulden, zoals beweerd wordt in het artikel «Als scheiden te duur is, moet je creatief zijn»?

Bent u het er mee eens dat toename van het aantal scheidingen een extra druk betekent op de (sociale) woningmarkt, extra kosten meebrengt voor kinderopvang, juridische hulpverlening en jeugdzorg en dat de omvang hiervan nog onderzocht dient te worden?

Bent u bereid onderzoek te doen naar de (financiële) gevolgen van (echt)scheiding in Nederland, zodat betrouwbare Nederlandse data beschikbaar komen welke als basis kunnen dienen voor toekomstig beleid gericht op vermindering van de maatschappelijke kosten ten gevolge van (echt)scheiding?

Antwoord 2, 8 en 10

Ik deel uw standpunt dat een scheiding verstreckende individuele gevolgen kan hebben en dat een toename van het aantal scheidingen een groter beslag legt op sociaal-maatschappelijke voorzieningen is evident. Vanuit mijn verantwoordelijkheid ben ik erop gericht gemeenten te ondersteunen om de negatieve gevolgen voor kinderen van spanningen in de relatie van ouders en (echt)scheiding zoveel mogelijk te beperken. Dit onderwerp is geagendeerd binnen het beleid rond kwaliteit in de zorg voor jeugd. Ik heb niet de indruk dat een landelijk onderzoek naar de totale maatschappelijke kosten van echtscheiding in Nederland een toegevoegde waarde heeft als het gaat om het ondersteunen van de verantwoordelijkheid van gemeenten in deze.

Vraag 3, 5, 7 en 9

Bent u het er mee eens dat een scheiding voor kinderen problematische gevolgen kan hebben?³

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de handreiking voor gemeenten en Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) die deze zomer gepubliceerd zal worden, waarin aandacht wordt besteed aan de gevolgen van relatieproblemen tussen ouders en de wijze waarop CJG's op dit terrein een rol kunnen spelen?⁴

Bent u het er mee eens dat de gevolgen van een scheiding voor kinderen tot ver in de volwassenheid meetbaar kunnen zijn?⁵

Bent u bereid erop aan te dringen om de verspreiding en uitvoer van preventieve programma's gericht op (echt)scheidingspreventie en relatieverbetering te ondersteunen, en gemeenten te stimuleren deze programma's in te zetten binnen de lokale gemeenschap?⁶

Antwoord 3, 5, 7 en 9

In mijn antwoorden op vragen van uw kamer met de brief van 3 april 2012 (102191-100369-J), constateer ik dat er een groeiend besef is dat spanningen tussen ouders en eventuele echtscheiding negatieve gevolgen kunnen hebben voor kinderen. Gevolgen die soms tot ver in de volwassenheid waarneembaar zijn. Het is belangrijk dat de gevolgen voor kinderen van spanningen in de relatie tussen hun ouders zoveel mogelijk beperkt worden. In mijn beleid is een van de drie speerpunten de volgende: we gunnen ieder kind dat als het volwassen is, een relatie kan hebben en onderhouden. Dat leert het als kind en kijkt het af van de omgeving en dus vaak in het gezin van zijn ouders. Maar anderzijds maken relaties en relatievorming deel uit van het privé-domein van individuele burgers. De overheid moet zich hierbij terughoudend opstellen.

³ NRC, 2 juni 2012.

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011-2012, nr. 2083.

⁵ NWO-Rapport: Kinderen en echtscheiding (2009), E. Spruijt, pag 33-34. [http://www.nwo.nl/files.nsf/pages/NWOA_7VVD9S/\\$file/State_of_the_Art_Spruijt.pdf](http://www.nwo.nl/files.nsf/pages/NWOA_7VVD9S/$file/State_of_the_Art_Spruijt.pdf)

⁶ Rapport Blauw research (2012) Rapport Echtscheiding en lokaal bestuur. <http://www.marriageweek.nl/wp-content/uploads/2012/02/Rapport-Echtscheiding-Lokaal-Bestuur-jan.2012.pdf>

Met het agenderen van dit onderwerp binnen het beleid rond kwaliteit in de zorg voor jeugd, worden gemeenten gestimuleerd in het aanbieden van (preventief) hulpaanbod. Een toenemend aantal Centra voor Jeugd en Gezin besteedt hieraan al aandacht. De handreiking «Relatieondersteunend aanbod voor (aanstaande) ouders» voor gemeenten en Centra voor Jeugd en Gezin wordt eind augustus gepubliceerd.

Vraag 11

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voor het algemeen overleg over het Pakketadvies op 21 juni?

Antwoord 11

Wij hebben u met de reactie op het advies van het CVZ over de afbakening van het pakket voor de curatieve GGZ van 15 juni 2012 en de schriftelijke antwoorden op vragen van uw kamer van 3 april 2012 geïnformeerd over ons standpunt.